

ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗ

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Άριστος Δαμιανού, πρόεδρος	Πανίκος Λεωνίδου
Μαρίνα Νικολάου	Χρίστος Σενέκης
Βαλεντίνος Φακοντής	Μαρίνος Σιζόπουλος
Νίκος Σύκας	Μαρίνος Μουσιούππας
Κυριάκος Χατζηγιάννης	Σταύρος Παπαδούρης
Νίκος Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και την 21^η Μαρτίου 2024. Επιπροσθέτως, πέραν των εν λόγω συνεδριάσεων, η επιτροπή μελέτησε το πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Φεβρουαρίου και στις 7 Μαρτίου 2024.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ. Η Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), η Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), η Παγκύπρια Συντεχνία ΙΣΟΤΗΤΑ και η Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΔΕΟΚ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθηκε επιπροσθέτως το μη μέλος της επιτροπής κ. Αλεξάνδρα Ατταλίδου.

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή μελέτησε τα εν λόγω νομοσχέδια κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, λόγω της σημασίας και των σκοπών των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων.

Σκοπός όλων των νομοσχεδίων είναι η αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου όσον αφορά στην υλοποίηση της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, ώστε μεταξύ άλλων να εισαχθούν σε αυτόν επιπρόσθετες νομοθετικές ρυθμίσεις αναφορικά με τη διεξαγωγή των εκλογών τοπικής αυτοδιοίκησης και να αναθεωρηθούν περαιτέρω ορισμένες διατάξεις του, για να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή του νέου πλαισίου δράσης και λειτουργίας των δήμων.

Ειδικότερα, με τον εν λόγω προτεινόμενο νόμο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται κυρίως τα ακόλουθα:

1. Κατάργηση των διατάξεων οι οποίες προβλέπουν, κατ' εξαίρεση, τον καθορισμό του αριθμού των δημοτικών συμβούλων που θα εκλέγονται στα δημοτικά διαμερίσματα Αγίας Νάπας και Πέγειας και κατ' επέκταση στους νέους δήμους Αγίας Νάπας και Ακάμα σύμφωνα με ειδικές ρυθμίσεις, αντί με βάση τον αριθμό των εκλογέων στον οικείο δήμο.
2. Διασαφήνιση και αναθεώρηση ορισμένων ζητημάτων που αφορούν στη διαδικασία εκλογής των δημάρχων, αντιδημάρχων και δημοτικών συμβούλων.

3. Αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων οι οποίες αφορούν στις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει κώλυμα εκλογιμότητας ή ασυμβίβαστο όσον αφορά στην εκλογή των δημάρχων, των αντιδημάρχων και των δημοτικών συμβούλων.
4. Εισαγωγή ειδικής διάταξης για τις περιπτώσεις εκλογής σε δημοτικό διαμέρισμα ενός μόνο δημοτικού συμβούλου, ώστε η εν λόγω θέση να δίδεται στο πλαίσιο της πρώτης κατανομής θέσεων στον συνδυασμό υποψηφίων ή στον ανεξάρτητο υποψήφιο που συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψήφων.
5. Αναθεώρηση των διατάξεων που προβλέπουν τις αρμοδιότητες των δήμων ως προς τη διαχείριση επικίνδυνων οικοδομών, τις υποδομές εντός των δημοτικών ορίων, την καθαριότητα και την κοινωνική πρόνοια.
6. Αναθεώρηση των διατάξεων με τις οποίες καθορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες εκδίδεται σχετική άδεια από τους δήμους.
7. Εισαγωγή προνοιών αναφορικά με την απόσπαση και μεταφορά προσωπικού των δήμων στους επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης, καθώς και τη διάθεση υπηρεσιών υπαλλήλων των δήμων σε επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης και όμορα συμπλέγματα παροχής υπηρεσιών κοινοτήτων, κατόπιν σύναψης σχετικής σύμβασης με τον δήμο.
8. Εισαγωγή προνοιών αναφορικά με την κατασκευή, επανακατασκευή και βελτίωση οδών.
9. Διασαφήνιση των διατάξεων που αφορούν στη σύνθεση και στις αρμοδιότητες των επιτροπών των δημοτικών συμβουλίων.
10. Τροποποίηση των διατάξεων που προβλέπουν τους τίτλους των ανώτερων θέσεων της δημοτικής υπηρεσίας, ώστε αυτοί να παραμείνουν ως έχουν σήμερα.
11. Εισαγωγή πρόνοιας αναφορικά με τον καθορισμό των μισθοδοτικών κλιμάκων των προβλεπόμενων ανώτερων θέσεων της δημοτικής υπηρεσίας.

12. Αναθεώρηση διατάξεων που άπτονται της οικονομικής διαχείρισης και του προϋπολογισμού των δήμων.
13. Διεύρυνση των αρμοδιοτήτων των Συμβουλίων Διαχείρισης Κοινών Υποθέσεων.
14. Αναθεώρηση των διατάξεων που ρυθμίζουν την κατοχύρωση του προσωπικού των δήμων.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, ώστε σε δημοτικά διαμερίσματα στα οποία ο αριθμός των εγγεγραμμένων εκλογέων δεν υπερβαίνει τους διακόσιους εκλογείς να παρασχεθεί η δυνατότητα σε εκλογείς που δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στα υπό αναφορά δημοτικά διαμερίσματα να εγγράφονται κατόπιν δικής τους επιλογής ως εκλογείς, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, όπως ισχύει σήμερα στην περίπτωση των μικρών κοινοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη ότι στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης είκοσι δύο (22) μικρές κοινότητες θα αποτελούν δημοτικά διαμερίσματα των νεοσυσταθέντων δήμων.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο παρέχεται σε εκλογέα το δικαίωμα εγγραφής στον εκλογικό κατάλογο δημοτικού διαμερίσματος στο οποίο ο αριθμός των εγγεγραμμένων εκλογέων είναι κάτω από διακόσιους εκλογείς, έστω και αν δεν έχει τη συνήθη διαμονή του σε αυτό, υπό την προϋπόθεση ότι:

1. ο εκλογέας αυτός κατάγεται από το εν λόγω δημοτικό διαμέρισμα ή είναι σύζυγος ή παιδί τέτοιου εκλογέα και έχει κατοικία σε αυτό, είτε ο ίδιος είτε η σύζυγός του είτε το παιδί του, και
2. ο εκλογέας που θα εγγραφεί δεν θα δικαιούται να αλλάξει την εγγραφή του από τον υπό αναφορά εκλογικό κατάλογο πριν από την παρέλευση δέκα χρόνων από την εν λόγω εγγραφή.

Σκοπός του τρίτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης Νόμου, ώστε να εισαχθούν σε αυτόν επιπρόσθετες νομοθετικές ρυθμίσεις και να αναθεωρηθούν ισχύουσες διατάξεις του αναφορικά με τη διεξαγωγή των εκλογών για την ανάδειξη των προέδρων των συμβουλίων των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης.

Ειδικότερα, με το εν λόγω νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν για σκοπούς εκλογής των προέδρων των συμβουλίων των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης σύμφωνα με τον τόπο διαμονής, αντί τον τόπο εκτοπισμού, ώστε οι εκτοπισθέντες που διαμένουν σε άλλη επαρχία να μην ψηφίζουν σε ημικατεχόμενες επαρχίες.
2. Αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων οι οποίες αφορούν στις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει κώλυμα εκλογιμότητας ή ασυμβίβαστο στην εκλογή του προέδρου συμβουλίου επαρχιακού οργανισμού αυτοδιοίκησης.

Σκοπός του τέταρτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Κοινοτήτων Νόμου, ώστε μεταξύ άλλων να εισαχθούν σε αυτόν επιπρόσθετες νομοθετικές ρυθμίσεις αναφορικά με τη διεξαγωγή των εκλογών τοπικής αυτοδιοίκησης και να αναθεωρηθούν περαιτέρω ορισμένες διατάξεις του, για να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή του νέου πλαισίου δράσης και λειτουργίας των κοινοτήτων και των συμπλεγμάτων κοινοτήτων.

Ειδικότερα, με το τέταρτο νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Διασαφήνιση και αναθεώρηση ορισμένων ζητημάτων που αφορούν στη διαδικασία εκλογής των κοινοταρχών και των μελών των κοινοτικών συμβουλίων.

2. Αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων οι οποίες αφορούν στις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει κώλυμα εκλογιμότητας ή ασυμβίβαστο όσον αφορά στην εκλογή των κοινοταρχών και των μελών των κοινοτικών συμβουλίων.
3. Καθορισμός ανώτατου ορίου όσον αφορά στα επιτρεπόμενα εκλογικά έξοδα των υποψηφίων για το αξίωμα του μέλους κοινοτικού συμβουλίου.
4. Εισαγωγή προνοιών αναφορικά με τον τρόπο και τη διαδικασία καθορισμού της έδρας εκάστου συμπλέγματος κοινοτήτων.
5. Αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων και εισαγωγή νέων νομοθετικών ρυθμίσεων αναφορικά με θέματα προσωπικού των συμπλεγμάτων κοινοτήτων και ζητήματα αρμοδιότητας, οικονομικής διαχείρισης και προϋπολογισμού των κοινοτήτων και των συμπλεγμάτων κοινοτήτων.
6. Παροχή δυνατότητας έκδοσης κανονισμών από τα συμβούλια των συμπλεγμάτων κοινοτήτων δυνάμει της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας.
7. Σύσταση και λειτουργία Συμβουλίων Διαχείρισης Κοινών Υποθέσεων μέχρι την εγκαθίδρυση των συμβουλίων των συμπλεγμάτων κοινοτήτων, η οποία θα πραγματοποιηθεί ύστερα από τη διενέργεια των επερχόμενων εκλογών για την ανάδειξη των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης.
8. Ένταξη και συμμετοχή επιπρόσθετων κοινοτήτων σε συμπλέγματα κοινοτήτων και εισαγωγή πρόνοιας σύμφωνα με την οποία το κοινοτικό συμβούλιο Πύλας θα ασκεί αρμοδιότητες συμβουλίου συμπλέγματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Εσωτερικών, οι προτεινόμενες με τα νομοσχέδια τροποποιήσεις κρίθηκαν αναγκαίες κατόπιν διεξοδικής μελέτης από μέρους της εκτελεστικής εξουσίας του νέου νομοθετικού πλαισίου το οποίο αφορά στη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Συναφώς, το Υπουργείο Εσωτερικών συνεκτιμώντας όλα τα δεδομένα που τέθηκαν ενώπιόν του, επεξεργάστηκε μια νέα δέσμη νομοσχεδίων προς συμπλήρωση του εν λόγω νομοθετικού πλαισίου, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματική η εφαρμογή του, στη βάση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης, καθώς και να διασαφηνιστούν ζητήματα τα οποία αφορούν στην ομαλή λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή απέστειλε επιστολή στον Υπουργό Εσωτερικών, με ημερομηνία 31^η Ιανουαρίου 2024, με την οποία εξέφρασε την ανησυχία της για το γεγονός ότι αναμένετο εκ των πραγμάτων να τεθούν ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα ως προς την ολοκλήρωση της μελέτης των υπό αναφορά νομοσχεδίων, δεδομένου ότι αυτά δεν είχαν κατατεθεί ενώπιον του σώματος σε χρόνο που να απέχει επαρκώς τόσο από τη διεξαγωγή των επερχόμενων εκλογών τοπικής αυτοδιοίκησης όσο και από την ημερομηνία που πρόκειται να τεθεί συνολικά σε εφαρμογή η νομοθεσία που αφορά στη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ο Υπουργός Εσωτερικών, απαντώντας επί του εν λόγω ζητήματος με επιστολή του, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2024, ενημέρωσε την επιτροπή για το χρονοδιάγραμμα υποβολής των νομοσχεδίων ενώπιον του σώματος, καθώς και για τους λόγους καθυστέρησης στην κατάθεση αυτών.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε μεταξύ άλλων ότι η κατάθεση νομοσχεδίων για σκοπούς περαιτέρω αναθεώρησης του νομοθετικού πλαισίου που αφορά στη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης κρίθηκε αναγκαία, ώστε να επέλθουν επί της ουσίας βελτιώσεις στο εν λόγω πλαίσιο και να καλυφθούν ορισμένα κενά και αδυναμίες που διαπιστώθηκαν στις διατάξεις του.

Σύμφωνα με τον ίδιο, κρίνεται εξαιρετικά επείγουσα η προώθηση στο παρόν στάδιο προς ψήφιση των προνοιών των νομοσχεδίων οι οποίες άπτονται εκλογικών

ζητημάτων, δεδομένου ότι στις 2 Απριλίου 2024 οριστικοποιείται ο εκλογικός κατάλογος και περί τα τέλη του ίδιου μηνός θα πραγματοποιηθεί η υποβολή των υποψηφιοτήτων για εκλογή των αιρετών αξιωματούχων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Τέλος, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών επισήμανε ότι υπήρξε ιδιαίτερος προβληματισμός από το Υπουργείο Εσωτερικών ως προς τη ρύθμιση που προκρίνεται ως καταλληλότερη για σκοπούς καθορισμού του αριθμού των δημοτικών συμβούλων στον δήμο Αγίας Νάπας και στον δήμο Ακάμα, καθότι υπήρξαν έντονες γραπτές παραστάσεις των τεσσάρων εκ των πέντε υπό συνένωση τοπικών αρχών του νέου δήμου Αγίας Νάπας. Πάρα ταύτα, το εν λόγω υπουργείο δεν θα φέρει ένσταση, σε περίπτωση που η επιτροπή κρίνει σκόπιμο να προωθηθεί ως ειδική ρύθμιση ένα εναλλακτικό σενάριο που επεξεργάστηκε το Υπουργείο Εσωτερικών, που προβλέπει την κατανομή των δημοτικών συμβούλων στους εν λόγω δήμους στη βάση του αριθμού των εγγεγραμμένων εκλογέων και της οικονομικής δυνατότητας εκάστου δημοτικού διαμερίσματος, όπως αυτή προκύπτει σύμφωνα με τον μέσο όρο των εσόδων αυτού κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη, με συντελεστή στάθμισης 70% και 30%, αντίστοιχα. Εν προκειμένω, σύμφωνα με τον ίδιο, το Υπουργείο Εσωτερικών διαφωνεί με ενδεχόμενη αύξηση του συνολικού αριθμού των δημοτικών συμβούλων στον νέο δήμο Αγίας Νάπας ή/και στους υπόλοιπους νέους δήμους.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών εισηγήθηκε επιμέρους τροποποιήσεις επί των προνοιών του πρώτου νομοσχεδίου. Συγκεκριμένα, οι υποβληθείσες εισηγήσεις αφορούν καταρχάς στην ερμηνεία του όρου «ελέγχων λειτουργός» και στην ανάγκη όπως ο ρόλος του ελέγχοντος λειτουργού και του πολιτικού προϊστάμενου είναι απόλυτα διακριτός, ώστε να διασφαλίζεται η λογοδοσία. Περαιτέρω, αναφορικά με την προτεινόμενη κατάργηση του ανώτατου ορίου για δαπάνες προσωπικού εντός καθορισμένης μεταβατικής περιόδου, η ίδια εκπρόσωπος

δήλωσε ότι κρίνεται σκόπιμο όπως η εν λόγω περίοδος περιοριστεί στα πέντε (5) έτη, χωρίς να παρέχεται ευχέρεια για παράτασή της. Τέλος, εισηγήθηκε όπως το παράβολο που καταβάλλεται από τους υποψηφίους κατά την υποβολή υποψηφιότητας επιστρέφεται αποκλειστικά στις περιπτώσεις μη διεξαγωγής ψηφοφορίας, αντί και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι υποψήφιοι λαμβάνουν συγκεκριμένο ποσοστό των έγκυρων ψήφων ή του εκλογικού μέτρου, ανάλογα με την περίπτωση, όπως προτείνεται με τις πρόνοιες των νομοσχεδίων.

Στο αρχικό στάδιο της συζήτησης των νομοσχεδίων, η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την έκκληση των κυβερνητικών αρμοδίων για άμεση προώθηση ορισμένων προνοιών των νομοσχεδίων που κατατέθηκαν στη Βουλή, οι οποίες αφορούν κυρίως ζητήματα τα οποία πρέπει είτε να ρυθμιστούν περαιτέρω πάραυτα είτε να αναθεωρηθούν σε χρόνο που απέχει επαρκώς από τη διεξαγωγή των επερχόμενων εκλογών τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και διαπιστώνοντας ότι δεν παρέχεται αρκετός χρόνος για την εξέταση των υπόλοιπων προνοιών τους οι οποίες χρήζουν περαιτέρω μελέτης, αποφάσισε, με τη σύμφωνη γνώμη των εν λόγω αρμοδίων, να προωθήσει σε πρώτο στάδιο το δεύτερο και το τρίτο νομοσχέδιο, αλλά και μέρος του πρώτου και του τέταρτου νομοσχεδίου, ώστε να μελετήσει διεξοδικά το υπόλοιπο μέρος τους σε μεταγενέστερο στάδιο.

Στη βάση των πιο πάνω, η επιτροπή προχώρησε στην εξέταση των ως άνω νομοσχεδίων και του μέρους των δύο νομοσχεδίων που το Υπουργείο Εσωτερικών υπέδειξε ότι πρέπει επίσης να προωθηθεί πάραυτα.

Πέραν των πιο πάνω, η επιτροπή ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις αναφορικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις επί του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης και τα μέλη της υπέβαλαν απόψεις και εισηγήσεις με γνώμονα την ανάγκη διασφάλισης της επιτυχούς εφαρμογής της

προτεινόμενης μεταρρύθμισης και ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας στη λειτουργία του όλου θεσμού.

Τα ζητήματα τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο ιδιαίτερου προβληματισμού στην επιτροπή στο στάδιο της μελέτης των νομοσχεδίων συνοψίζονται κυρίως στα ακόλουθα:

1. Στις περιπτώσεις στις οποίες συντρέχει κώλυμα εκλογιμότητας ή υπάρχει ασυμβίβαστο όσον αφορά στην εκλογή των αιρετών αξιωματούχων της τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Στον τρόπο καθορισμού του αριθμού των δημοτικών συμβούλων στους νεοσυσταθέντες δήμους Αγίας Νάπας και Ακάμα.
3. Στη διασαφήνιση των ισχυουσών διατάξεων αναφορικά με τον τρόπο υποβολής από τους ενδιαφερομένους της υποψηφιότητάς τους, ειδικότερα ως προς τα πρόσωπα που προτείνουν και υποστηρίζουν την υποψηφιότητα δημάρχου, αντιδημάρχου και δημοτικού συμβούλου.
4. Στην προτεινόμενη εισαγωγή πρόνοιας σύμφωνα με την οποία για σκοπούς πρώτης κατανομής θέσεων συμβούλων σε δημοτικά διαμερίσματα που εκλέγεται μόνο ένας δημοτικός σύμβουλος, η θέση θα παραχωρείται στον συνδυασμό ή στον ανεξάρτητο υποψήφιο που συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψήφων.
5. Στην προτεινόμενη κατάργηση του προβλεπόμενου στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία ποσοστού επί των συνολικών δαπανών των δήμων ως ανώτατου ορίου αναφορικά με τις δαπάνες προσωπικού για καθορισμένη μεταβατική περίοδο πέντε (5) ετών.
6. Στη στελέχωση των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης μέσω αποσπάσεων και μεταφοράς προσωπικού από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, τις

επαρχιακές διοικήσεις και τις τοπικές αρχές, καθώς και με την πρόσληψη νέου προσωπικού από τους εν λόγω οργανισμούς.

7. Στις αδειοδοτήσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και δεν θα εκχωρηθούν στους επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης, καθώς και στα έσοδα που θα απορρέουν από την αδειοδότηση αναπτύξεων για τους εν λόγω οργανισμούς και τις τοπικές αρχές.
8. Στην προβλεπόμενη προθεσμία υποβολής έκθεσης εκλογικών εξόδων από τους υποψηφίους στον οικείο Έφορο Εκλογής.
9. Στο ενδεχόμενο αναθεώρησης του ύψους των προβλεπόμενων εκλογικών εξόδων των υποψήφιων αντιδημάρχων και στην προτεινόμενη εισαγωγή πρόνοιας αναφορικά με τα εκλογικά έξοδα των υποψήφιων μελών των κοινοτικών συμβουλίων.
10. Στον τρόπο και στη διαδικασία καθορισμού της έδρας εκάστου συμπλέγματος κοινοτήτων.

Συναφώς, στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, το Υπουργείο Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις και απόψεις που εκφράστηκαν από μέλη της και τις ενδιαφερόμενες πλευρές, προέβη στην υποβολή εισηγήσεων για τροποποίηση των κειμένων των νομοσχεδίων αναφορικά με τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Την υποβολή υποψηφιότητας για το αξίωμα του δημάρχου κατόπιν υποβολής πρότασης από εκλογείς του οικείου δήμου και για το αξίωμα του αντιδημάρχου ή του δημοτικού συμβούλου κατόπιν υποβολής πρότασης από εκλογείς του οικείου δημοτικού διαμερίσματος.
2. Την εισαγωγή πρόνοιας, ώστε να αναφέρεται ρητά ότι πολίτης άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν δύναται να υποβάλει υποψηφιότητα για εκλογή στο αξίωμα του δημάρχου ή του αντιδημάρχου.

3. Το ασυμβίβαστο της ιδιότητας των ωρομίσθιων υπαλλήλων δήμων, κοινοτήτων και οργανισμών δημόσιου δικαίου με το αξίωμα του προέδρου συμβουλίου επαρχιακού οργανισμού αυτοδιοίκησης, προκειμένου να μην προκύπτει σύγκρουση συμφέροντος από τη συμμετοχή τους σε συμβούλια τα οποία λαμβάνουν αποφάσεις για τους όρους εργοδότησής τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή επέφερε τροποποιήσεις στα κείμενα των νομοσχεδίων τα οποία προωθούνται στο παρόν στάδιο για ψήφιση στην ολομέλεια της Βουλής, ώστε μεταξύ άλλων να διαλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1. Υιοθέτηση των ως άνω εισηγήσεων που υποβλήθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών, στη βάση της συζήτησης που προηγήθηκε ενώπιον της επιτροπής, αναφορικά με τις προτάσεις των υποψηφιοτήτων, την υποβολή υποψηφιότητας από πολίτες άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον καθορισμό ασυμβιβάστου για το ωρομίσθιο προσωπικό δήμων, κοινοτήτων και οργανισμών δημόσιου δικαίου.
2. Διαγραφή της πρόνοιας σύμφωνα με την οποία, στις περιπτώσεις εκλογής σε δημοτικό διαμέρισμα ενός μόνο δημοτικού συμβούλου, η εν λόγω θέση θα δίδεται στο πλαίσιο της πρώτης κατανομής θέσεων στον συνδυασμό υποψηφίων ή στον ανεξάρτητο υποψήφιο που συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψήφων.
3. Παροχή δυνατότητας, ώστε το ύψος της μισθολογικής δαπάνης για πάσης φύσεως προσωπικό που υπηρετεί στον δήμο να υπερβαίνει το όριο του 40% του συνόλου των πάσης φύσεως δαπανών του δήμου εντός μεταβατικού σταδίου που λήγει την 1^η Ιανουαρίου 2028.
4. Παροχή δυνατότητας απόσπασης προσωπικού από δήμους σε επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης και για σκοπούς υδατοπρομήθειας.

5. Επιστροφή του παράβολου που καταβάλλεται από τους υποψηφίους κατά την υποβολή υποψηφιότητας, σε περίπτωση που οι υποψήφιοι λαμβάνουν συγκεκριμένο ποσοστό των έγκυρων ψήφων ή του εκλογικού μέτρου, ανάλογα με την περίπτωση, όπως προβλέπεται στα νομοσχέδια.
6. Αύξηση του ανώτατου ποσού το οποίο θα δύναται υποψήφιος αντιδήμαρχος να δαπανήσει για σκοπούς εκλογής από πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000), που ισχύει σήμερα, σε δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000).
7. Καθορισμό με βάση τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων του αριθμού των δημοτικών συμβούλων που θα εκλέγονται στα δημοτικά διαμερίσματα Αγίας Νάπας και Πέγειας και κατ' επέκταση στους δήμους Αγίας Νάπας και Ακάμα, όπως ισχύει για όλους τους νέους δήμους.
8. Αναθεώρηση της χρονικής προθεσμίας υποβολής έκθεσης εκλογικών εξόδων από τους υποψηφίους στον οικείο Έφορο Εκλογής, ώστε να υποβάλλεται εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του αποτελέσματος της εκλογής στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
9. Καθορισμό της έδρας συμπλέγματος κοινοτήτων στη βάση κριτηρίων που αφορούν στη γεωγραφική τοποθεσία, στον πληθυσμό και στις κτιριακές εγκαταστάσεις των κοινοτήτων που συμμετέχουν στο οικείο σύμπλεγμα.
10. Λήψη απόφασης από τον Υπουργό Εσωτερικών, σύμφωνα με τα ως άνω κριτήρια, σε περίπτωση κατά την οποία δεν ληφθεί απόφαση στο οικείο Συμβούλιο Διαχείρισης Κοινών Υποθέσεων επί του ζητήματος του καθορισμού της έδρας συμπλέγματος κοινοτήτων.

Στη βάση όλων των πιο πάνω, η επιτροπή επέφερε τις απαιτούμενες τροποποιήσεις επί των κειμένων των νομοσχεδίων, προκειμένου να επέλθουν οι

δέουσες νομοτεχνικές και επί της ουσίας βελτιώσεις, καθώς και για να μην περιλαμβάνουν τις πρόνοιες που κρίθηκε σκόπιμο ότι δεν χρήζουν άμεσου χειρισμού.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων στην ολομέλεια του σώματος. Ταυτόχρονα, επιφυλάχθηκαν να καταθέσουν ενώπιον του σώματος τροπολογίες, με απώτερο στόχο την περαιτέρω βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του πρώτου και του τέταρτου νομοσχεδίου σε νόμους, θα τροποποιηθούν οι τίτλοι τους, ώστε να αναφέρονται ως «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2024» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024», αντίστοιχα.

Παράλληλα, η επιτροπή επιθυμεί να εκφράσει την απarέσκειά της για την παρατηρούμενη από πλευράς της εκτελεστικής εξουσίας αδικαιολόγητη καθυστέρηση ως προς την κατάθεση των υπό αναφορά νομοσχεδίων στη Βουλή, δεδομένου ότι άπτονται ζητημάτων εκλογικής διαδικασίας.

27 Μαρτίου 2024

ΔΠ/ΜΓ/ΠΧ/ΣΓΘ

Αρ. Φακ.: 23.01.065.055-2024, 23.01.066.056-2024, 23.01.065.057-2024, 23.01.065.072-2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024.
2. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024.
3. Ο περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024.
4. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2024.